

Håbo Kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
746 80 BÅLSTA

Kopia:
Naturskyddsföreningen i Uppsala län
Länsstyrelsen

Remissvar. Samråd. Tematiskt tillägg Översiktsplan. Landsbygdsutveckling i strandnära läge. Utställningsförslag.

Håbo Naturskyddsförening har tagit del av samrådsunderlaget och vill framföra följande synpunkter:

Enligt Utställningsförslaget har fyra områden (Skokloster, Skokloster slott, Övergran och Sånka) identifierats som lämpliga LIS-områden.

4.1. Skokloster

Vi stödjer intentionen i förslaget att ”förstärka och utveckla den allemansrättsliga tillgängligheten” och användningen av strandområdet genom möjliggörande av anläggningar för friluftsliv och rekreation på land och i vatten samt anläggande av stråk för gång och cykel för omkringliggande bebyggelse.

Däremot accepterar vi inte att någon ny bebyggelse anläggs närmare än 300 meter från strandlinjen.

Motiv: Strandremsan mellan Slottsskogens badplats (i norr) och Söderskogens badplats (i söder) hyser höga naturvärden tack vare en lång kontinuitet av mänskliga aktiviteter såsom ängsslåtter och skogsbeta på utägor samt fröspridning från ädellövträd, direkt eller indirekt knutna Skokloster slott och den verksamhet som bedrivits där sedan 1600-talet eller möjligen ännu tidigare.

Inom berört område finns flera rödlistade arter av insekter samt även lavar, svampar och kärlväxter. Det finns även observationer av rödlistade fågelarter (gröngöling, tretåig hackspett och nötkråka) som är knutna till området.

På åtskilliga platser inom området finns bestånd av skogsalm *Ulmus glabra*. Tyvärr har de flesta individer fallit offer för almsjukan, men de döda almarna utgör viktiga substrat för sällsynta insekter och lavar. Den rikliga tillgången på döda träd bedömer vi även kan gynna fladdermöss.

Alla fladdermöss i Sverige är fridlysta sedan 1986 och skyddade enligt Artskyddsförordningen § 4. Det innebär att det är förbjudet att fånga, döda eller flytta fladdermöss och man får inte heller förstöra deras boplatser. Länsstyrelsen kan medge dispens om det finns särskilda skäl (§ 14).

Några exempel på rödlistade djur och växter som finns i berört område med fyndplatser inprickade:

I samtliga fall, utom beträffande skogsalm, är fynden inrapporterade i databasen Artportalen.

Skogsalm *Ulmus glabra*

Toppjungfrulin *Polygala comosa*

Bombmurkla *Sarcosoma globosum*

Atomaria diluta
(fuktbagge)

Aspögonbagge
Aderus populneus

Scaphisoma subalpinum
(kortvinge)

Grön aspvedbock
Saperda perforata

Trädsvampbagge
Triplax rufipes

Hälträdklokrypare
Antrenochemes stellae

Aspborre *Trypophloeus asperatus*

Liten blekspik *Sclerophora peronella*

Vi anser att området kan utvecklas i form av t.ex. anläggande av nya bryggplatser vid befintliga anläggningar, gångstigar och (vid behov) nya offentliga byggnader knutna till turism och rörligt friluftsliv genom att använda befintligt dispensförfarande och anser inte planeringsverktyget LIS behövs för detta ändamål.

4.2. Skokloster slott

Vi stödjer intentionen att främja och utveckla platsens funktion som besöksmål för sommar- såväl som vinteraktiviteter. Vid förekommande strandskyddsärenden anser vi att befintligt dispensförfarande kan användas. Planeringsverktyget LIS behövs inte för detta ändamål.

4.3. Övergran

Vi stödjer intentionen att möjliggöra en ökad tillgänglighet till stranden för boende och besökande, exempelvis genom anläggning för friluftsliv såsom fågeltorn, gångstråk och skyltar. Vid förekommande strandskyddsärenden anser vi att befintligt dispensförfarande kan användas. Planeringsverktyget LIS behövs inte för detta ändamål.

4.4. Sånka

Vi stödjer intentionen att möjliggöra en utveckling av områdets friluftsvärden genom att vidareutveckla befintlig campingverksamhet, stranden och badplatser. Vid förekommande strandskyddsärenden anser vi att befintligt dispensförfarande kan användas. Planeringsverktyget LIS behövs inte för detta ändamål.

4.5. Möjliga framtida LIS-områden

Ett område vid Stora Ullfjärdens västra strand samt ett område vid Biskops-Arnö har identifierats som möjliga framtida LIS-områden.

Avseende Biskops-Arnö så skulle detta område kunna jämföras med området kring Skokloster slott med dess kulturhistoriska värden som sträcker sig tillbaka till Medeltiden. Dessutom omges bebyggelsen av ett naturområde med hög biologisk mångfald. Själva ön, Biskops-Arnö, hyser inte mindre än 121 st. rödlistade arter av svampar, växter och insekter. Här finns bl.a. Sveriges nordligaste bestånd med avenbok. De höga naturvärdena har en stark koppling till de mänskliga aktiviteter som bedrivits på ön de senaste århundradena. Skulle det öppna landskapet lämnas för fri utveckling så skulle de höga naturvärdena på ön förloras inom loppet av några decennier. Det krävs både tid, pengar och kunskap för att upprätthålla de höga naturvärdena på ön. Vi kan dock inte se vad

planeringsverktyget LIS skulle kunna tillföra för några fördelar för landsbygdsutvecklingen på Biskops-Arnö och ej heller för Stora Ullfjärdens västra strand.

Landsbygdsutveckling i Håbo

Begreppet "Landsbygdsutveckling" anser vi vara ett sätt att omfördela resurser från stad till landsbygd i syfte att öka attraktiviteten (i hembygden) för de som bor och arbetar på landsbygden genom att t.ex. förbättra samhällsservicen. Är resurserna begränsade, så förbättra samhällsservicen på landsbygden på tätorten Bålsta bekostnad. Då huvudorten (Bålsta) inte är centralt belägen i kommunen utan ligger i ena ändan av kommunen så utgör detta ytterligare ett starkt argument för geografisk spridning av servicen över hela kommunen.

I vårt remissvar i samband med samrådet våren 2015 så lade vi fram några förslag på hur landsbygdsutvecklingen skulle kunna ske.

Kollektivtrafik

I syfte att göra boendet attraktivare, dels på Skohalvön och dels i Krägga så skulle 30 minuterstrafik med UL:s bussar kunna införas även under icke rusningstrafik samt under helger. Lämpligen skulle linjerna 310 och 311 kunna knyts samman genom om skapa ett gemensamt stråk (en busslinje) som går via resecentrum i Bålsta.

Fram till 1968 stannade tågen vid Krägga järnvägsstation. Öppna åter denna järnvägsstation för persontrafik. Denna satsning bedömer vi vara attraktiv för kurs- och konferensverksamheten vid Krägga herrgård. Naturligtvis är vi medvetna om att det kommer att krävas ett ökat resandeunderlag. Kräggaområdets höga naturvärden är knutna till själva herrgården och miljön söder och sydost om herrgården. Vi bedömer att det skulle vara möjligt att bygga bostäder och anlägga arbetsplatser mellan Krägga-Stämsvik och E18 under förutsättning att dessa planer kommuniceras med de närboende i syfte att undvika missnöje och protester.

Skol- och förskoleverksamhet

Slottsskolan, anser vi, skall byggas om så att denna blir en F-9 skola i syfte att barn som går i årskurs 7 – 9 (och inte får plats på Raul Wallenbergsskolan) skall slippa åka skolbuss till Bålsta.

Vår utgångspunkt är att all förskoleverksamhet i Håbo kommun skall utföras med s.k. utomhuspedagogik. Vid utomhuspedagogik används skogen som lekrum, vilket innebär ett betydligt mindre behov av lokaler och en betydligt större flexibilitet vid fluktuerande födseltal. M.h.a. moduler skulle i princip alla förskolebyggnader kunna placeras varsomhelst i kommunen, under förutsättning att det finns tillgång till el och vatten på platsen. Vi bedömer att underlaget (antalet barn) redan idag finns i Krägga-Stämsvik för etablering av en förskola här och möjligen även i Lugnet.

Service

Krægga har förut haft en lanthandel och f.n. finns det en kombinerad affär/restaurang i Slottsskogen. Etableringsmöjligheter av detta slag hänger i slutändan på kundunderlaget. Hur många av de närboende som är beredda att betala några kronor extra för att få ha kvar denna service i hembygden.

Håbo Marknads AB:s anläggande av en företagspark i Slottsskogen tycker vi är ett bra initiativ med sikte på att utveckla det lokala företagandet. Uppstår förutsättningarna så kanske samma verksamhet skulle etableras i Krægga-Stämsvik.

Vi anser även att en återvinningscentral etableras i Skokloster i syfte att Skoklosterborna skall slippa åka till Bålsta för att lämna avfall som inte samlas in vid FTI:s återvinningsstationer.

Håbo Kommun borde också verka för att en vårdcentral (offentligt eller privat driven) etableras i Skokloster.

Angående Tematisk tillägg till Översiktsplan. Landsbygdsutveckling i Strandnära läge (LIS)

Vi anser det vara ett gigantiskt slöseri med skattepengar att skapa detta meningslösa dokument. De ekonomiska och personella resurser som gått åt till detta tematiska tillägg borde istället ha använts för konkret landsbygdsutveckling, exempelvis enligt de förslag vi angett ovan.

På styrelsens uppdrag.

Håkan Nihlman

Ordförande i Håbo Naturskyddsförening